

**Liikennevaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksestä laiksi
tieliikennelain muuttamisesta**

Eduskunta on 15 päivänä syyskuuta 1992 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 149.

Valiokunta on tässä yhteydessä ottanut käsiteltäväksi myös eduskunnan 22 päivänä syyskuuta 1992 valiokuntaan lähettämän ed. Rauramon ym. lakialoitteen n:o 29 laiksi ajoneuvoasetuksen 63 §:n 1 momentin b kohdan kumoamisesta.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina apulaisosastopäällikkö Reino Lampinen ja yli-insinööri Kari Saari liikenneministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Arja Manner oikeusministeriöstä, ylitarkastaja Juha Tukiainen Autorekisterikeskuksesta, toimitusjohtaja Valde Mikkonen Liikenneturvasta, tekninen johtaja Seppo Soitula Autoalan Keskusliitosta ja autoinsinööri Rickard Gunell Autoliitosta.

Hallituksen esitys ja lakialoite

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tieliikennelakiin tehtäväksi ajoneuvolainsäädännön kokonaisuudistuksen edellyttämät muutokset. Kokonaisuudistuksessa on tavoitteena lainsäädännön mukauttaminen Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) mukaisesti Euroopan yhteisön (EY) ajoneuvojen rakennetta, varusteita ja käyttöä koskeviin direktiiveihin. Tavoitteena on lisäksi uudistaa norminantoa siten, että valtuudet alemmanasteisten säännösten ja määräysten antamiseen täsmennetään ja sääntelytasoja vähennetään. Samalla vaikeaselkoiseksi ja moniportaiseksi muuttuneen lainsäädännön luettavuutta parannetaan.

Lakiin ehdotetaan muutoksia myös sen johdosta, että Autorekisterikeskus muuttuu liikelaitokseksi.

Henkilöautojen korroosionestoa koskevasta vaatimuksesta ehdotetaan luovuttavaksi.

Esitys liittyy Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen. Tarkoituksena on, että laki tulisi pääosin voimaan vuoden 1993 alusta.

Lakialoitteessa ehdotetaan, että omamassaltaan enintään 3 500 kg:n painoisilta paketti- ja erikoisautoilta poistetaan erityisnopeusrajoitukset.

Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä eräin tarkennuksin.

82 d §. Valiokunta ehdottaa pykälässä selvyiden vuoksi mainittavaksi, että kysymyksessä on Autorekisterikeskuksen ajoneuvohallinnon yksikkö.

106 a §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi uusi 2 momentti, jonka mukaan Autorekisterikeskuksen ajoneuvohallinnon yksikön päätöksestä haettaisiin muutosta valittamalla liikenneministeriöön.

Hallintolainkäyttöjärjestelmässä on nykyisin yleensä lähtökohtana, että välittömästi valtioneuvoston alaisen viranomaisen päätöksestä valitetaan suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen, ellei erikseen ole toisin säädetty. Tämä ilmenee muutoksenhaussa hallintoasioissa annettusta laista (HValL 5 §). Myös uudessa Autorekisterikeskuksesta annettavassa laissa säädettäisiin, että ajoneuvohallinnon yksikön tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jollei muualla laissa toisin säädetä. Hallintolainkäyttöjärjestelmän kehittämisessä on yleensä ollut tavoitteena vähentää tilanteita, joissa ministeriöt tai muut hallintoviranomaiset toimisivat muutoksenhakuviranomaisina. Ministeriöiden tehtäviin kuuluu yleensä muun muassa valtuutussäännöksiin perustuvaa alemmanasteisten normien antamista. Normien antamista ja niiden soveltamista koskevien tehtävien ei yleensä ole katsottu soveltuvan hyvin samalle viranomaiselle. Ehdotetun

kaltainen kaksiportainen muutoksenhaku pidentäisi myös aikaa, jonka kuluttua valittaja voisi saada asiasta riippumattoman tuomioistuimen ratkaisun.

Jos ehdotetun säännöksen piiriin kuuluvia valituksia tehtäisiin vuosittain runsaasti, kaksiportaista muutoksenhakua voitaisiin edellä sanotusta huolimatta pitää perusteltuna, jotta asiat eivät ruuhkauttaisi ylintä hallintotuomioistuinta. Saadun selvityksen mukaan valitusten määrä on kuitenkin vähäinen. Esityksen perusteista ei muutoinkaan ole esitetty sellaisia erityisiä syitä, joiden vuoksi ajoneuvohallinnon yksikön päätöksestä ei voitaisi valittaa suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Edellä mainituilla perusteilla valiokunta ehdottaa 106 a §:ään ehdotetun 2 momentin poistettavaksi, jolloin ajoneuvohallinnon yksikön päätöksistä valitettaisiin suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

106 b §. Valiokunta ehdottaa myös tässä pykälässä selvytyden vuoksi puhuttavaksi Autorekisterikeskuksen ajoneuvohallinnon yksiköstä. Valiokunta ehdottaa lisäksi pykälää korjattavaksi kielellisesti.

Ehdotettuun pykälään ei sisälly säännöksiä siitä, millä tavoin pykälässä tarkoitettu asioiden siirtäminen ajoneuvohallinnon yksikön tehtäväksi tapahtuisi. Valiokunta katsoo, että pykä-

lää on tältä osin syytä täydentää, ja ehdottaa siihen lisättäväksi uuden 2 momentin siirron määräajasta ja menettelymuodosta. Sen mukaan asia olisi siirrettävä kirjallisesti Autorekisterikeskuksen ajoneuvohallinnon yksikön käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona asianosainen on saanut tiedon tutkinnon vastaanottajan, katsastuksen suorittajan tai ajoneuvohallinnon rekisteröintiasioiden hoitajan kannasta asiassa.

109 §. Lain 83 §:ään ehdotettujen muutosten johdosta on lain 109 §:n 2 momentin viittaus säännöksiä tarkistettava.

Muilta osin valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen hyväksyttäväksi sellaisenaan.

Lakialoite

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lakialoitteen hyväksyminen heikentäisi liikenneturvallisuutta, joten valiokunta ehdottaa lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylättäväksi.

Liikennevaliokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 2 §:n 12—14 kohta sekä 90 ja 91 §,

muutetaan 2 §:n 11 kohta, 69 §:n 2 momentti, 71 §:n 2 ja 3 momentti, 82 d ja 83 §, 84 §:n 2 ja 3 momentti, 87 §, 92 §:n 3 momentti sekä 97, 106 ja 108 § *sekä* 109 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 69 §:n 2 momentti, 71 §:n 2 ja 3 momentti ja 82 d § 3 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (676/90), 84 §:n 2 momentti 19 päivänä huhtikuuta 1991 annetussa laissa (723/91) ja 3 momentti 15 päivänä syyskuuta 1989 annetussa laissa (818/89), 92 §:n 3 momentti 27 päivänä marraskuuta 1987 annetussa laissa (873/87), 97 ja 108 § osittain muutettuina 19 päivänä toukokuuta 1989 annetulla lailla (449/89) sekä 106 § 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (435/91), sekä *lisätään* lakiin uusi 2 a, 83 a, 83 b ja 106 b § (*poist.*) seuraavasti:

2, 2 a, 69 ja 71 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

82 d §

Poikkeusluvut

Autorekisterikeskuksen ajoneuvohallinnon

yksikkö voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen ajokorttilupaa ja ajo-oikeutta koskevista ikä- ja terveysvaatimuksista.

83, 83 a, 83 b, 84, 87, 92, 97 ja 106 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

106 a §

Muutoksenhaku

(Poist.)

106 b §

A s i a n siirtäminen eräissä tapauksissa

Asianosainen voi siirtää kuljettajantutkimtoon pääsemisen edellytyksiä, ajoneuvon luokitusta, ajoneuvon rakennemuutoksen hyväksyttävyyttä sekä ajoneuvon rekisteritiedon merkitsemisen edellytyksiä koskevan asian *Autorekisterikeskuksen* ajoneuvohallinnon yksikön ratkais tavaksi.

Asia on siirrettävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona asianosainen on saanut

Edelleen liikennevaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saari, varapuheenjohtaja Kasurinen, jäsenet Antvuori, Hassi, Karhunen, Kekkonen, Kohijoki, Lahikainen,

tiedon tutkinnon vastaanottajan, katsastuksen suorittajan tai ajoneuvohallinnon rekisteröintiasioiden hoitajan kannasta asiassa.

108 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

109 § (Uusi)

Voimaantulosäännös

Ennen tämän lain voimaantuloa liikenteeseen hyväksyttyä ajoneuvoa saa edelleen käyttää liikenteessä 83 b §:n 1 momentin säännöksestä huolimatta.

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

että lakialoitteeseen sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Vastalause

Emme ole voineet yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan, jolla lakialoite n:o 29 on hylätty. Aloitteessa mainituilla perusteilla ehdotamme,

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1992

Anssi Rauramo
Hannu Suhonen

Myller, Mölsä, Rauramo, Renlund, Rossi, Rönnholm, Suhonen ja Tennilä sekä varajäsen V. Laukkanen.

että lakialoitteeseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin.

Markku Rossi
Tero Mölsä

